

ECHO ZŁOTORYI

Miesięcznik Towarzystwa Miłośników Ziemi Złotoryjskiej • Nr 9 (127) • Wrzesień 2016 • Cena 3,00 zł

ISSN 1897-4023

27.08.2016 r. mieszkańcy Dobkowa wraz ze Stowarzyszeniem Dobków i Stowarzyszeniem Kaczawskim zorganizowali imprezę rodzinną pod nazwą „Kaczawskie Warsztaty Artystyczne”.

28.08.2016 r. w Nowej Wsi Grodzkiej odbyły się Dożynki Gminne.

01.09.2016 r. w Złotorzy miały miejsce obchody 77. Rocznicy wybuchu II wojny światowej.

03.09.2016 r. Miejska Biblioteka Publiczna w Złotorzy zorganizowała piątą edycję ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania. Tym razem złotoryjanie czytali „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza.

04.09.2016 r. w Rokitnicy odbyły się Dożynki Gminne.

05.09.2016 r. Gmina Miejska Złotorzyja uzyskała nominację do Polskiej Nagrody Inteligentnego Rozwoju 2016 za dbałość o atrakcyjność terenów inwestycyjnych i zrównoważony rozwój gminy.

09.09.2016 r. Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa wraz z Wydziałem Funduszy Zewnętrznych i Obsługi Inwestora Urzędu Miejskiego w Złotorzy zorganizowało bezpłatne szkolenie dotyczące zasad aplikowania o środki z programu INTERREG V-A Republika Czeska-Polska Fundusz Mikroprojektów na lata 2014-2020.

10.09.2016 r. w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa Towarzystwo Miłośników Ziemi Złotoryjskiej zorganizowało w Złotorzy wycieczkę śladami złotoryjskich miejsc pt.: „Złotorzyja sacra – świątynie, miejsca kultu, pomniki”.

11.09.2016 r. w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa Towarzystwo Miłośników Ziemi Złotoryjskiej zorganizowało w kościele św. Jadwigi odczyt multimedialny pt. „Pamiętki kultu św. Jana Nepomucena na ziemi złotoryjskiej”.

16-18.09.2016 r. odbyła się kolejna akcja „Sprzątania Świata – Polska 2016” pod hasłem „Podaj dalej - Drugie życie odpadów”.

17.09.2016 r. w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa w Podgórkach odbyły się imprezy związane z promocją dziedzictwa kulturowego regionu EDD „Biała Dama w Podgórkach”.

17.09.2016 r. w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa Towarzystwo Miłośników Ziemi Złotoryjskiej zorganizowało w kościele NNMP odczyt multimedialny poświęcony tej największej i najstarszej świątyni w mieście, zatytułowany „Arcydzieło sztuki sakralnej”.

17.09.2016 r. złotoryjanie pobiegli po raz siedemnasty w Biegu Ulicznym o Memoriał Tadeusza Pietroszka.

18.09.2016 r. w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa Towarzystwo Miłośników Ziemi Złotoryjskiej przeprowadziło w kościele św. Jana Chrzciciela i św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Świerzawie odczyt multimedialny zatytułowany „Pamiętki kultu św. Jana Nepomucena na ziemi świerzawskiej”.

19.09.2016 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej odbyło się Spotkanie autorskie z Filipem Springerem.

23.09.2016 r. w Dobkowie Towarzystwo Miłośników Ziemi Złotoryjskiej zorganizowało XV Powiatowy Dzień Regionalisty „W Sudeckiej Zagrodzie...”.

24.09.2016 r. Stowarzyszenie SZTUKISZUM we współpracy ze Złotoryjskim Ośrodkiem Kultury i Rekreacji zorganizowało na złotoryjskim basenie otwarty eksperyment twórczy BA:SEN „Zanurz się w Baśnię”.

25.09.2016 r. w kościele p.w. św. Jadwigi w Złotorzy nastąpiło poświęcenie figury św. Michała Archanioła poprzedzone Misterium Jasnogórskim.

25.09.2016 r. w Domu Spotkań i Integracji Społecznej przy SP nr 1 fundacja Animus zorganizowała kilkugodzinny charytatywny maraton zumbi „ZUMBOMisja”.

26.09.2016 r. w Złotoryjskim Ośrodku Kultury i Rekreacji odbyła się uroczysta sesja Rady Miejskiej, podczas której zostały wręczone tytuły Honorowych Obywateli Miasta Złotorzy czterem mistrzom świata w akrobatyce sportowej: Leszkowi Antonowiczowi, Sławomirowi Haładzie, Wojciechowi Świecikowi i Bogdanowi Zajączowi.

26.09.2016 r. w Urzędzie Gminy Pielgrzymka Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Kaczawskie” zorganizowało dla przedsiębiorców, szkolenie przygotowujące do aplikowania o wsparcie w ramach Działania 19.2 „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach Inicjatywy LEADER”.

28.09.2016 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej odbył się wernisaż wystawy malarstwa Danuty Hajdasz.

29.09 - 01.10.2016 r. Złotoryjski Ośrodek Kultury i Rekreacji zorganizował pierwszy Festiwal Filmów Dolnośląskich „Złoty Samorodek 2016”.

Opracował: Jarosław Jańta

Fot. Daniel Wojtucki

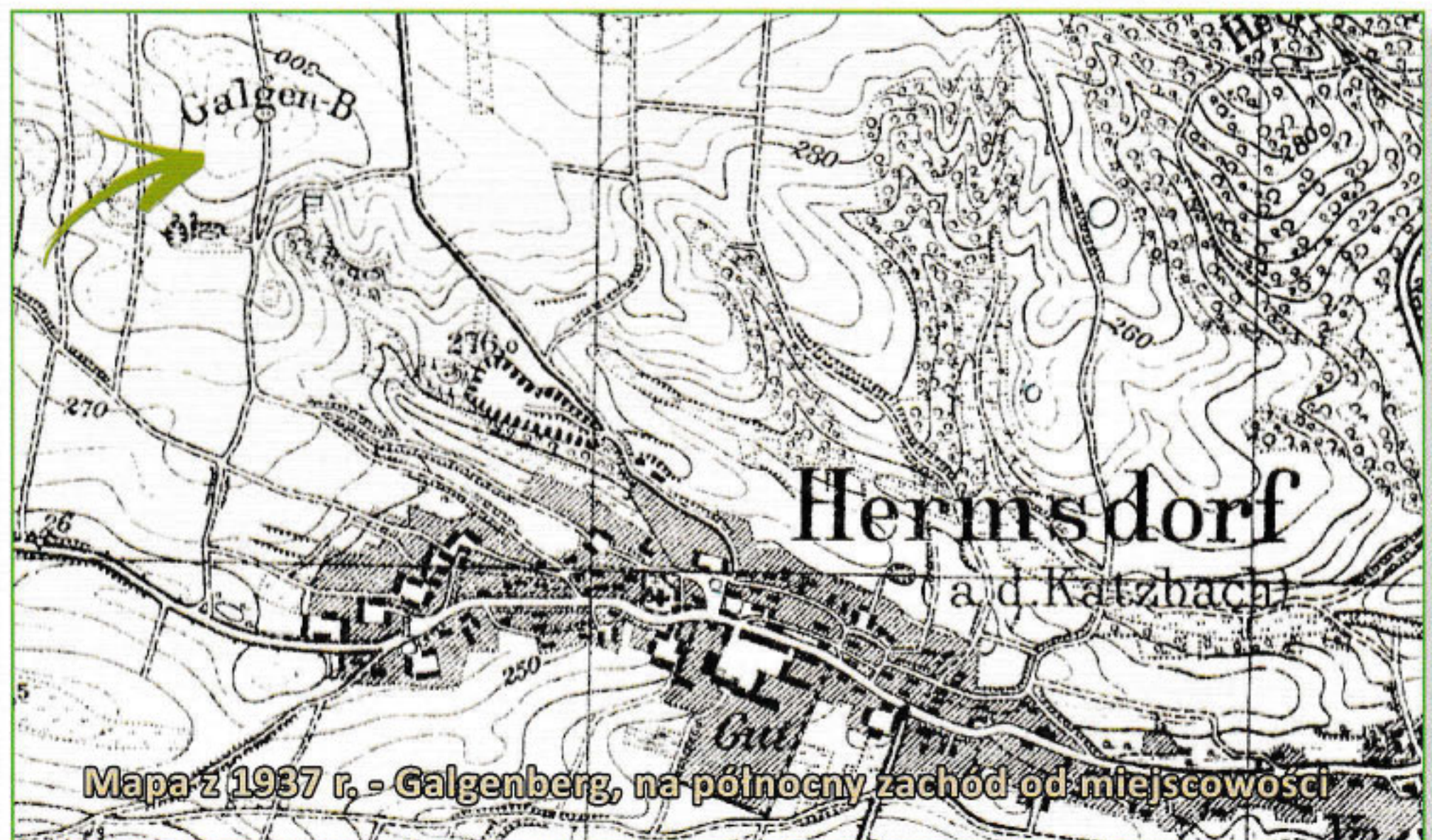
Szubienica w Jerzmanicach koło Złotorzy

Jerzmanice - widok na dawną Górę Szubieniczą

Oprócz odkrytej podczas badań archeologicznych w lipcu 2016 r. kamiennej szubienicy w Złotorzy, niewiele osób zdaje sobie sprawę, że w okolicy istniały jeszcze inne urządzenia tego typu. W miejscowości Wojcieszyn plac straceń znajdował się przy dawnej drodze do Złotorzy. Z kolei w Proboszczowie szubienica stała na rozdrożu za wsią, w kierunku na miasteczko nad Kaczawą, znane dawniej z wydobywania złota. Obiekty te zostały zaznaczone na mapach wojskowych z połowy XVIII wieku. Niestety nie uwieczniono na nich szubienicy w Jerzmanicach, ani w pobliskiej Pielgrzymce. Do tej pory nie udało się jednak określić, gdzie znajdowało się miejsce kaźni skazańców w tej miejscowości, chociaż zachowały się informacje o wielu egzekucjach.

sprawach. Pierwsza z nich miała miejsce dnia 21 marca 1686 r. Wówczas, jak zapisano w kronice w „Hermsdorffe beim Goldberg” stracono pomocnika krawca, który podłożył ogień. Został on wpiery ściany, a następnie jego zwłoki zostały spalone. Egzekucja nie była najwyraźniej nauczka dla pewnego pomocnika murarskiego, który również oskarżony o podpalenia, został ścięty i spalony na miejscu straceń w Jerzmanicach, dnia 27 czerwca 1686 r. Szczególnie szkodliwym przestępstwem było właśnie podłożenie ognia, które przynosiło znaczne straty, niekiedy pożary niszczyły całe ośrodki, pozbawiając ludzi nie tylko majątku, ale też nierzadko życia. Sprzyjała temu w miastach gęsta zabudowa domostw przeważnie wykonanych z drewna. Dlatego też podpalaczy

W Jerzmanicach (niem. Hermsdorf), szubienica znajdowała się na wzniesieniu, przy szosie ze Złotorzy do Lwówka Śląskiego, od której dziś zresztą odbija polna droga w kierunku dawnego miejsca straceń. Na północny-zachód od wsi widoczne jest wzniesienie, częściowo zalesione, zaznaczone na mapach jako **Góra Szubieniczna** (niem. Galgenberg). Z jej szczytu doskonale była widoczna sama miejscowość, jak i dawny, ważny trakt. Miało to znaczenie prewencyjne i odstraszające, dlatego wybierano tego typu lokalizację dla tych obiektów. Znanymi są dwa wyroki śmierci wykonane na tym miejscu kaźni. Wspomina o nich jeden ze śląskich kronikarzy. Co ciekawe odbyły się one w tym samym roku, w identycznych

(niem. *Mordbrenner*) karano z całą surowością obowiązującego prawa. Kodeks kryminalny Karola V zwany popularnie *Caroliną* z 1532 r., przewidywał karę odzwierciedlającą czyn, czyli w przypadku podpalaczy – spalenie żywcem na stosie. Tutaj wobec skazańców sankcję tą złagodniono, ścinając obu delikwentów przed spaleniem ich ciał.

Nie wiadomo, który z katów wykonał wyrok. Być może ze Złotorzy, chociaż władze miejskie na jego zatrudnienie zdecydowały się dopiero pod koniec XVII stulecia. Został nim Gottfried Mende. Wcześniej miasto i wieś w regionie obsługiwał kat z Legnicy, o czym zaświadcza liczne prośby o wypożyczenie wykonawcy wyroków z tego ośrodka.

Daniel Wojtucki